۷۷۳۷۲/ت_۵۸۰۵۳هـ

شماره: ۴/۱۴۰۲/۵/۷
تاریخ: .....

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

نه وزارت کشور
۱۴۰۲/۰۵/۰۷
ثبت: ۹۱۴۸۷

وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۵/۱ به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بندهای (ذ) و (ژ) ماده (۹) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸/۵/۷، آیین‌نامه سازماندهی و استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مدیریت بحران را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه سازماندهی و استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مدیریت بحران

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- سازمان: سازمان مدیریت بحران کشور.

۲- قانون: قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸/۵/۷.

۳- دستگاه‌های اجرایی: کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون.

۴- تشکل مردمی: تشکل‌های مستقل غیردولتی که به موجب قوانین و مقررات مختلف از قبیل قانون نظام صنفی کشور (اتحادیه‌های صنفی)، قانون کار (انجمن‌های صنفی و شوراهای اسلامی کار)، آیین‌نامه تشکل‌های مردمی (سازمان‌های مردم نهاد)، قانون اصلاح اختیارات سازمان بسیج سازندگی (گروه‌های جهادی) و قوانین خاص (نظیر کانون‌های وکلای دادگستری، مؤسسات خیریه، سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران) تأسیس‌شده و فعالیت می‌نمایند.

۵- داوطلب: فردی که داوطلبانه و یا به درخواست سازمان و با اختیار و رضایت خود برای ارائه خدمت در مراحل مختلف مدیریت بحران و بدون انتظار دستمزد اعلام آمادگی می‌کند و تحت مدیریت هماهنگ سازمان و نظارت و سازماندهی دستگاه‌های اجرایی و یا فرمانده عملیات پاسخ به بحران طبق ماده (۱۱) قانون، نسبت به انجام وظایف محوله اقدام می‌نماید.

۶- سامانه: سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح که توسط سازمان به صورت متمرکز و برخط به منظور مدیریت یکپارچه خطر حوادث و سوانح راه‌اندازی می‌شود.

۷- فرمانده عملیات پاسخ به بحران: فردی که مطابق ماده (۱۱) قانون، تعیین می‌شود.

۸- فرمانده میدان: شخصی حقیقی دارای صلاحیت‌ها و توانمندی‌های تخصصی لازم که به تشخیص فرمانده عملیات پاسخ به بحران، منصوب و در سطوح شهرستانی، استانی و ملی، مسئولیت تخصصی عملیات فرماندهی، برنامه‌ریزی، ساماندهی، مدیریت و رهبری صحنه یا منطقه وقوع حادثه یا سانحه را در کلیه ابعاد پاسخ به شرایط اضطراری متناسب با نوع بحران برعهده دارد.

ماده ۲- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند آن دسته از وظایف خود را که در فرایند مدیریت بحران، قابل مشارکت با داوطلبان، تشکل‌های مردمی و بخش خصوصی می‌باشد، تعیین کرده و به انجام برسانند. مسئولیت حسن اجرای وظایف محوله برعهده دستگاه‌های اجرایی است.

ماده ۳- به منظور سازماندهی و استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مدیریت بحران، سازمان موظف به اجرای اقدامات زیر از طریق سامانه می‌باشد:

۱- تعیین محورهای فعالیت و خدمات قابل ارائه توسط تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۲- تدوین فهرست تجهیزات و ماشین‌آلات قابل تأمین/ تولید توسط تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مدیریت بحران مطابق آیین‌نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین‌آلات در مدیریت بحران موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۸۰۳/ت۵۸۰۵۲هـ مورخ ۱۴۰۰/۴/۹ می‌باشند.

۳- تعیین موضوعات آموزشی مورد نیاز تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی براساس «برنامه جامع آموزش در مدیریت بحران» مطابق مصوبات شورای‌عالی مدیریت بحران کشور.

۴- انتشار فراخوان و جلب مشارکت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی به صورت نوبه‌ای.

۵- طراحی نظام رسته‌بندی، ارزیابی و رتبه‌بندی تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۶- همکاری با شبکه ملی و استانی تشکل‌های مردمی با هدف ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی میان تشکل‌های مردمی فعال به منظور هماهنگی امور مدیریت بحران.

۷- تقدیر از تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی برتر به طور سالانه.

تبصره- ادارات کل مدیریت بحران استان‌ها موظف به اجرای اقدامات مندرج در این ماده در سطح استان (کلیه شهرستان‌ها و روستاهای استان) می‌باشند.

ماده ۴- سایر دستگاه‌های اجرایی به‌منظور سازماندهی و استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مدیریت بحران موظف به اجرای اقدامات زیر از طریق سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح می‌باشند:

۱- اعلام و به‌روزرسانی موضوع فعالیت‌ها و خدمات قابل ارایه توسط تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در راستای انجام وظایف خود در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۲- اعلام و به‌روزرسانی نیازهای قابل تولید و بهره‌برداری تجهیزات و ماشین‌آلات مدیریت بحران مطابق آیین‌نامه نحوه تأمین، نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین‌آلات در مدیریت بحران موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۸۰۳/ت۵۸۰۵۲هـ مورخ ۱۴۰۰/۴/۹.

۳- تدوین و ارائه برنامه همکاری مشترک به تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۴- همکاری با سازمان در شناسایی و جلب مشارکت تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۵- همکاری با سازمان در طراحی نظام رسته‌بندی، ارزیابی و رتبه‌بندی تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۶- ارزیابی و نظارت بر عملکرد تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۷- بارگذاری مستندات و گزارش‌های عملکرد تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مختلف مدیریت بحران در سامانه.

۸- ارائه آموزش‌های لازم به تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی و برگزاری تمرین‌های مرتبط مطابق «برنامه جامع آموزش در مدیریت بحران» مطابق مصوبات شورای عالی مدیریت بحران کشور.

۹- خرید بیمه‌نامه بی‌نام حوادث متناسب با تعداد و نوع همکاری تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی در مراحل مدیریت مختلف بحران.

۱۰- پیش‌بینی و تأمین بودجه مورد نیاز برای ارایه خدمات آموزشی و بیمه‌ای تشکل‌های مردمی، داوطلبان و بخش خصوصی موضوع بند (۸) و (۹) این ماده در لایحه بودجه سالانه از محل اعتبارات مواد (۱۶) و (۱۷) قانون.

ماده ۵- سازمان موظف است است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، با همکاری دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) قانون، نسبت به بارگذاری اطلاعات مورد نیاز در سامانه اقدام نماید.

ماده ۶- سازمان موظف است برای هر شخص حقیقی داوطلب شماره شناسایی واحدی صادر نماید. این شماره به داوطلب اعلام می‌شود و در فهرست مخصوصی که از طریق سامانه جامع مدیریت خطر حوادث و سوانح در دسترس است ثبت و سالانه به‌روزرسانی می‌گردد. شیوه‌نامه ثبت اسامی، صدور شماره شناسایی و نحوه همکاری دستگاه‌های مسئول ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تدوین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۷- حضور تشکل‌های مردمی، داوطلب و بخش خصوصی در فرایند مدیریت بحران برای دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون، داوطلبانه و بدون ایجاد تعهد استخدامی است و در صورت تشخیص دستگاه اجرایی ذیربط، پرداخت حق‌الزحمه به ایشان طبق ضوابط قانونی مربوط، از محل اعتبارات مصوب مربوط مجاز است.

ماده ۸- داوطلبانی که در فاصله زمانی اعلام تا خاتمه شرایط اضطراری موضوع ماده (۱۱) قانون، در انجام وظایف محوله آسیب‌دیده و یا فوت می‌نمایند، مشمول آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون مدیریت بحران کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۵۹۶۱/ت۵۷۹۵۳هـ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲ می‌باشند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۹- در صورتی که داوطلبان از میان کارکنان دستگاه‌های اجرایی باشند، در شرایط اضطراری و با اعلام نیاز سازمان و یا دستگاه‌های مسئول عملیات پاسخ به بحران، دستگاه مسئول ذی‌ربط موظف است در چهارچوب مقررات مربوط، با مأموریت اداری نامبرده برای مدتی که دستگاه درخواست‌کننده اعلام می‌کند، موافقت نماید.

ماده ۱۰- به‌منظور ایجاد هماهنگی موضوعات مربوط به این آیین‌نامه، کارگروه هماهنگی همکاری‌های مردمی در مدیریت بحران متشکل از رییس سازمان (رییس کارگروه)، نماینده معاونت اجتماعی وزارت کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، نمایندگان هریک از سازمان‌های حرفه‌ای از قبیل سازمان نظام پزشکی کشور، سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران، کانون وکلای دادگستری، حسب موضوع، نمایندگان حداقل سه تشکل مدنی فعال که در رسته‌های مختلف فعالیت می‌کنند، نماینده مجمع امور صنفی، نماینده سازمان بسیج مستضعفین، نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نماینده وزارت ورزش و امور جوانان، نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست، نماینده شهرداری‌ها، نماینده گروه‌های جهادی، نماینده بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، دبیر شبکه ملی تشکل‌های مردمی و نمایندگان سایر دستگاه‌های اجرایی با تشخیص رییس سازمان تشکیل می‌شود.

کارگروه هماهنگی همکاری‌های مردمی استانی در هر استان با عضویت سازمان‌های استانی نهادها و دستگاه‌های متناظر مذکور با ریاست مدیرکل مدیریت بحران استان تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- جلسات کارگروه‌های ملی و استانی، هر سه ماه یک‌بار و یا به‌طور فوق‌العاده به تشخیص رییس سازمان/مدیرکل مدیریت بحران استان برگزار می‌شود.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه‌های موضوع این ماده، در سطح ملی در سازمان و در سطح استانی در اداره کل مدیریت بحران استان مستقر بوده و مطابق با شیوه‌نامه‌ای که با اخذ نظر مشورتی اعضای کارگروه به تصویب رییس سازمان خواهد رسید، فعالیت می‌کند.

تبصره ۳- دبیرخانه کارگروه‌های مذکور موظفند ترتیباتی اتخاذ کنند که غیر از جلسه‌های ادواری، ارتباط منظم و مستمر بین تشکل‌ها و سازمان برقرار باشد.

۷۷۳۷۲ ت ۵۸۰۵۳هـ
شماره ۴ /۵/ ۱۴۰۲
تاریخ

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۱۱- در مواقع اعلام شرایط اضطراری، در صورت نیاز و به تشخیص رییس ستادهای ملی، استانی و شهرستانی دفتر/ دفاتر هماهنگی همکاری‌های مردمی در منطقه/مناطق بحران راه‌اندازی می‌گردد. این دفتر با حضور نمایندگان تشکل‌های مردمی اداره می‌شوند و مسئولیت هماهنگی فعالیت‌های تشکل‌ها در منطقه عملیاتی را بر عهده دارند. دفاتر هماهنگی همکاری‌های مردمی، رابط تشکل‌ها با ستادهای عملیاتی و فرمانده میدان خواهد بود و تحت نظارت فرمانده میدان عمل می‌نمایند.

تبصره - مسئول دفتر هماهنگی همکاری‌های مردمی از بین یکی از تشکل‌های مردمی یا داوطلبان توسط رییس ستاد ملی، استانی یا شهرستانی متناسب با سطح سانحه تعیین می‌گردد. دفتر هماهنگی همکاری‌های مردمی تا اعلام پایان شرایط اضطراری به کار خود ادامه می‌دهد و در صورت تشخیص رییس ستاد، فعالیت دفتر می‌تواند تا زمانی که رییس ستاد اعلام می‌کند، ادامه یابد.

ماده ۱۲- سازمان، مسئول نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بوده و موظف است گزارش اجرای آن را سالانه به ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران ارائه و در سامانه بارگذاری نماید.

محمد مخبر
معاون اول رییس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رییس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

ماده ۱۱- در مواقع اعلام شرایط اضطراری، در صورت نیاز و به تشخیص رییس ستادهای ملی، استانی و شهرستانی دفتر/ دفاتر هماهنگی همکاری‌های مردمی در منطقه/مناطق بحران راه‌اندازی می‌گردد. این دفتر با حضور نمایندگان تشکل‌های مردمی اداره می‌شوند و مسئولیت هماهنگی فعالیت‌های تشکل‌ها در منطقه عملیاتی را بر عهده دارند. دفاتر هماهنگی همکاری‌های مردمی، رابط تشکل‌ها با ستادهای عملیاتی و فرمانده میدان خواهد بود و تحت نظارت فرمانده میدان عمل می‌نمایند.

تبصره - مسئول دفتر هماهنگی همکاری‌های مردمی از بین یکی از تشکل‌های مردمی یا داوطلبان توسط رییس ستاد ملی، استانی یا شهرستانی متناسب با سطح سانحه تعیین می‌گردد. دفتر هماهنگی همکاری‌های مردمی تا اعلام پایان شرایط اضطراری به کار خود ادامه می‌دهد و در صورت تشخیص رییس ستاد، فعالیت دفتر می‌تواند تا زمانی که رییس ستاد اعلام می‌کند، ادامه یابد.

ماده ۱۲- سازمان، مسئول نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بوده و موظف است گزارش اجرای آن را سالانه به ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران ارائه و در سامانه بارگذاری نماید.

محمد مخبر
معاون اول رییس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رییس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانهٔ شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.